

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

Beatissime Pater

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)

Beatissime Pater

Venit ad Pedes Sanctitatis Tuæ primus tomus immensi operis, quod *Acta Sanctorum* inseribitur et quod cum bona venia patrociniioque Tuo iterum a nobis summo studio et diligentia in lucem editur. Ut multa suadebant id dedicare Augusto Nomini Tuo, sic non pauciora esse videntur quibus Tuus ei concilietur benevolus aspectus. Præsides enim divino cultui sacræque liturgiæ, cujus pars non minima in extollenda Dei misericordia posita est, quod *quæ stulta sunt mundi elegit ut confunderet sapientes et infirma mundi elegit ut confunderet fortia, et ignobilia et contemptibilia elegit et ea quæ non sunt ut ea quæ sunt destrueret*; quod gratiæ ejus ope *virtus Sanctorum in infirmitate perfecta est*; et quod perenni ejus auxilio *thesaurum veritatis evangelicæ in vasis fictilibus habuerunt, ut sublimitas sit virtutis ejus, et non ex se*. Præsides ecclesiastico canoni, cui ea dumtaxat defunctorum nomina inscribenda sunt, qui non communi, sed præclara vitæ sanctimonia in hoc mundo, tamquam stellæ in noctis caligine, micuerint, exemplo suo aliis præeuntes et cœlestem viam, quæ arcta est et a paucis invenitur, demonstrantes. Præsides corrigendis abusibus qui, ut est hominum etiam christianorum imbecillitas, non possunt non irreperere etiam in res sacras et per quos necessitas inducta est ut Sedi Apostolicæ, ad quam perfidia accessum non habet, reservaretur quidquid ad solemnes honores viris quantalibet integritatis laude fulgentibus

tibus decernendos pertineat. Præsides demum librorum ecclesiasticorum approbationi et castigationi; in qua re numquam tantopere laborarunt tribunalia Romana quam Tuo Pontificatu. Neque alius finis aliquando propositus fuit *Actis Sanctorum* quam ut consilii Romanorum Pontificum obsecundaretur, *operibus* scilicet *Dei revelandis*, quod *honorificum esse* docuit Spiritus Sanctus; illorum solummodo illustrandis gestis qui aut Sanctæ Sedis expresso apertis verbis iudicio inter cælites relati essent aut quorum certe publicus centenariæ ætatis cultus sapientissimis Urbani VIII, Decessoris Tui, decretis abrogatus non foret; quin etiam modeste indicando si quid populari fervore aut aliorum scriptorum oscitantia erratum sit, iisque suppeditandis documentis, quibus vera a falsis, certa a dubiis, verisimilia ab improbabilibus secernerentur. Quas curas sibi utilissimas fuisse celeberrimus immortalisque memoriæ Decessor Tuus Benedictus Papa XIV non solum in egregio Suo opere *de Canonizatione Sanctorum*, cujus præcepta totidem sibi leges esse semper professi sunt socii Bollandiani, et in literis apostolicis, quas novæ Martyrologii Romani editioni præmisit, testatus est; verum etiam in singulari epistola, quam ad eos dedit et quam Ejus nutu tomo III Septembris, tamquam omnium laborum suorum tutamen et propugnaculum, præposuerunt: eoque benignitatis descendit ut eis ex bibliotheca Sua mittendas curarit quas Ipse Relationes Auditorum Rotæ collegerat et firmo decreto jusserit exemplar omnium scriptionum quæ de beatificationum et canonisationum causis sacræ Rituum Congregationi offerrentur ad eos destinari: quam Tu, Beatissime Pater, imitatus indulgentiam, pro ea animi bonitate qua omnium corda ad Te allicis et trahis voluisti ut illorum successoribus eadem monimenta communicarentur; significans Te non minoris facere Bollandianorum opus neque etiam arbitrari infra dignitatem Pontificiam esse ei studiose favere.

Aliis quoque titulis Sedi Apostolicæ, in qua tot virtutum ornamentis fulges, sistit hæc se nova operis Bollandiani editio. Quod enim aliud adeat solium, quam cathedram, quod tectum, quod sibi cognitum magis sit et familiare? Quum fere in rebus ecclesiasticis declarandis consistat hæc moles, passim in ea Romanorum Pontificum nomina recurrunt; ita ut in ipsis Annalibus ecclesiasticis eorum gesta neque accuratius narrentur, neque explicentur copiosius, neque defendantur validius quam in *Actis Sanctorum*. In qua deinde Regum, Episcoporum, Abbatum aliave magnatum et præpositorum serie tot egregii viri, qui ecclesiastica veneratione digni habiti sint, umquam exstiterunt quot in Romanorum Pontificum, Decessorum Tuorum, Catalogo? In multis tomis plurium, raro nullius, Vita illustrata est; ubi admirari liceat jam martyrum fortitudinem, jam confessorum probitatem, sæpe nesciatur utri adscribendi sint classi: quia quod sanguinem suum pro Christo non profuderint habendi

habendi sint confessores; quod autem in propugnandis Dei et Ecclesiae juribus tot molestias, tot prodiones, tot exilia, tot animi corporisque cruciatus pertulerint, recensendi videantur inter martyres: ad quorum imaginem Te Pontificatumque Tuum effictum esse voluit Divina Providentia. Hæc Tibi exempla continuo ob oculos posita sunt; ad hæc quum S. R. E. Cardinales aut universam Ecclesiam alloquereris, sæpius auditorum mentes convertisti; hinc didicisti sapientia quam admirentur ipsimet Ecclesiae hostes, firmitudine adversus quam portæ inferi non prævaleant, misericordia quam non intelligant filii hujus sæculi, sollicitudine et labore quæ defatigationem non noverint, totius orbis diœceses et missiones improbissimis temporibus gubernare; et, quod multo difficilius est, quum hostis ad portas adest, intra mœnia versantur proditores, amici favent adversariis, nullumque ab Oriente aut Occidente sperari potest auxilium, ditionem terrenam Sanctæ Romanæ Ecclesiae regere et ab insidiis defendere: ita ut, licet omni ævo admirationi fuerit pristina Romani senatus constantia, quæ defectione sociorum et Pænorum præsentia atque victoriis labefactari numquam potuit, eam Unius Tui provida patientia et inconcussa in Deum fiducia superatam esse mali æque ac boni, illi dentibus frendentes, hi divinam elementiam laudantes, fateantur. Uti que *dedit Deus Faciem Tuam valentiorum faciebibus eorum, et Frontem Tuam duriorum frontibus eorum; ut adamantem et ut silicem dedit Faciem Tuam; ne timeres eos, neque metueres a facie eorum: quia domus exasperans est.* Quod si in Decessorum historiis documenta virtutis Pontificiæ reperisti, alia incitamenta in aliorum sanctorum memoriis esse reposita, quibus omnis conditionis homines ad *sobrie, et juste, et pie vivendum in hoc sæculo* moveantur, monuisti sæpius, tum maxime quum ea auctoritate quæ divinitus Tibi collata est publicos cœlitum honores iis decrevistis viris quos, vitæ morumque examine instituto, miraculisque quæ eorum interventu patrata esse ferrentur expensis, cum Deo et Angelis regnare cognoveras; neque umquam magis necesse esse in tantæ innocentiae, gravitatis animique roboris specimina oculorum aciem attollere, magnasque illas animas, quæ temporum suorum stuporem excitarunt, suspicere et contemplari, quam pessimis hisce diebus, quum *puteus abyssi apertus est, et ascendit fumus putei, sicut fumus fornacis magnæ, et obscuratus est sol et aer de fumo putei.* Quod passim ita intelligitur et opere comprobatur, ut numquam plures de sanctorum vitis libri in lucem venerint, quam triginta abhinc annis: alii qui legantur ab eruditissimis, alii qui ab indoctis; alii singulorum cœlitum res gestas continentes, alii omnium sanctorum, aut certe selectorum, aut unius regni, provinciæ, civitatis. Neque catholici dumtaxat huic rei curas suas impendunt, sed et schismatici slavi et græci, quin etiam protestantes Angli et Germani: adeo persuasum est omnibus mentem avertendam

avertendam esse a sæculi hujus nequitia et ad pristinae pietatis exemplaria erigendam. Unde etiam factum est ut nobis licuerit ingentem hanc molitionem, tomos quinquaginta quatuor eosque spissos amplexam, adoriri et typographicam aggredi operam, qua nulla pæne major umquam tentata est. Hujus itaque, Beatissime Pater, primitias benevole admittere dignare eique cœlestem apprecari benedictionem; neque enim, si divinum non adsit auxilium, faustum finem sperare nobis licet.

Beatitudinis Tuæ

humillimi, divinctissimi et obedientissimi servi et clientes,

JOANNES CARNANDET, *bibliothecarius oppidi
Chaumont-en-Bassigny.*

VICTOR PALMÉ, *editor et bibliopola.*

JOSEPHUS GREUSE, TYPOGRAPHUS.